

Ελεύθερος Επαγγελματίας Φορολόγηση και Ασφάλιση ως «μπλοκάκι»

Πολύ συχνά στην καθομιλουμένη συγχέεται η έννοια του ελεύθερου επαγγελματία με αυτή της ατομικής επιχείρησης, ακριβώς γιατί και οι δύο όροι αναφέρονται στην επαγγελματική δραστηριότητα ενός μόνο ατόμου και όχι μιας εταιρίας-νομικού προσώπου.

Η έννοια του ελεύθερου επαγγελματία προσδιορίζεται με ακρίβεια από το Νόμο και περιλαμβάνει συγκεκριμένους ΚΑΔ εφορίας σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, με αποτέλεσμα μόνο οι επιτηδευματίες που έχουν την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία να μπορούν να φορολογηθούν και να ασφαλιστούν με ευνοϊκούς όρους δηλαδή ως "μπλοκάκι".

Έννοια ελεύθερου επαγγελματία

Η έννοια του ελεύθερου επαγγελματία περιλαμβάνει όλους τους επιτηδευματίες που προσφέρουν ανεξάρτητες υπηρεσίες και που ασχολούνται με εργασία του πνεύματος ή της τέχνης και όχι χειρονακτική. Ως έννοια είναι πολύ συγκεκριμένη και δεν συγχέεται με την ατομική επιχείρηση, που διαθέτει την εμπορική ιδιότητα, για αυτό και είναι με σαφήνεια προσδιορισμένη στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει έως τώρα (παρά 1 άρθ 48 του Ν. 2238/1994):

«Θεωρούνται όσοι ασκούν το επάγγελμα του ιατρού, οδοντιάτρου, κτηνιάτρου, φυσιοθεραπευτή, βιολόγου, ψυχολόγου, μαίας, δικηγόρου, δικολάβου, συμβολαιογράφου, άμισθου υποθηκοφύλακα, δικαστικού επιμελητή, αρχιτέκτονα, μηχανικού, τοπογράφου, χημικού, γεωπόνου, γεωλόγου, δασολόγου, ωκεανογράφου, σχεδιαστή, δημοσιογράφου, συγγραφέα, διερμηνέα, ξεναγού, μεταφραστή, καθηγητή ή δασκάλου, καλλιτέχνη γλύπτη ή ζωγράφου ή σκιτσογράφου ή χαράκτη, ηθοποιού, εκτελεστή μουσικών έργων ή μουσουργού, καλλιτεχνών των κέντρων διασκέδασης, χορευτή, χορογράφου, σκηνοθέτη, σκηνογράφου, ενδυματολόγου, διακοσμητή, οικονομολόγου, αναλυτή, προγραμματιστή, ερευνητή ή συμβούλου επιχειρήσεων, λογιστή ή φοροτέχνη, αναλογιστή, κοινωνιολόγου, κοινωνικού λειτουργού και εμπειρογνώμονα» και μόνο αυτοί οι κατονομαζόμενοι.

Προφανώς, όσα επαγγέλματα δεν κατονομάζονται στην ανωτέρω παράγραφο, δεν εμπίπτουν στην έννοια του ελεύθερου επαγγελματία, γεγονός που δεν είναι πάντα πολύ κατανοητό και διακριτό στην πράξη. Σε αυτή τη λογική, επιτηδευματίες που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα ατομικά και χωρίς να υπάρχει σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, δεν αποτελούν ελεύθερους επαγγελματίες, αλλά διαθέτουν ατομική επιχείρηση, όπως για παράδειγμα: υδραυλικοί,

κομμωτές (που δεν έχουν σχέση μίσθωσης με τον εργοδότη), οικοδόμοι, ελαιοχρωματιστές, ηλεκτρολόγοι, ταξιτζήδες, οδηγοί, μοδίστρες, τεχνίτες τεντών, μηχανικοί αυτοκινήτων κ. ά.

Χαρακτηριστικά, λογιστικές και φορολογικές υποχρεώσεις

☞ Η αμοιβή του ελεύθερου επαγγελματία ως εξωτερικός συνεργάτης σε κάθε επιχείρηση βασίζεται στις ανεξάρτητες επαγγελματικές υπηρεσίες που προσφέρει και καθορίζεται ελεύθερα, υπό την έννοια ότι δεν υπάρχει συγκεκριμένο μισθολόγιο, παρά μόνο η αμοιβή στην οποία θα συμφωνήσουν τα δύο συμβαλλόμενα μέρη.

☞ Ως προς την τήρηση των λογιστικών βιβλίων, σύμφωνα με τα ΕΛΠ ο ελεύθερος επαγγελματίας έχει τις ίδιες φορολογικές υποχρεώσεις με τις λοιπές ατομικές επιχειρήσεις που τηρούν απλογραφικά βιβλία (πρώην β' κατηγορίας). Εφόσον το σύνολο των ακαθαρίστων εσόδων υπερβεί το 1.500.000€, οι εν λόγω επιτηδευματίες υποχρεούνται στην τήρηση διπλογραφικών βιβλίων (πρώην γ' κατηγορίας).

☞ Σχετικά με την έκδοση φορολογικών στοιχείων, ο ελεύθερος επαγγελματίας εκδίδει παραστατικό με τη λήξη της παροχής υπηρεσίας που προσφέρει και ανεξάρτητα από τον τρόπο ή το χρόνο είσπραξης της αμοιβής του. Εκδίδει αθεώρητη Απόδειξη Παροχής Υπηρεσιών προς τους ιδιώτες πελάτες του και αθεώρητο Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών προς τους λοιπούς επαγγελματίες ανεξαρτήτως εμπορικού αντικείμενου και νομικής μορφής.

Φορολογία Ελεύθερου Επαγγελματία

(παρ 5.1 αρθ 112 Ν.4387/2016)

Γενικά, ο φόρος που επιβάλλεται στον ελεύθερο επαγγελματία που έχει πολλούς εργοδότες-πελάτες υπολογίζεται επί των καθαρών κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα και ακολουθεί την κάτωθι κλίμακα, χωρίς να αναγνωρίζεται καμία έκπτωση φόρου (φορολογία από το 1^ο ευρώ):

ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (€)	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΟΡΟΥ (%)
0 -20.000	22%
20.001 – 30.000	29%
30.001 – 40.000	37%
> 40.001	45%

Υπενθυμίζεται ότι στον προκύπτον φόρο εισοδήματος προστίθενται το τέλος επιτηδεύματος 650€ και 100%προκαταβολή φόρου επόμενης χρήσης.

 Φορολογία Ελεύθερου Επαγγελματία ως «μπλοκάκι»

(αρθ 12 Ν.4172/2013)

Ειδικά για τους ελεύθερους επαγγελματίες που εργάζονται με πάγια αντιμισθία ή συνεργάζονται με λίγους εργοδότες, γνωστοί ως «μπλοκάκι», ο Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος τους επιτρέπει να φορολογηθούν με την κλίμακα των μισθωτών αναγνωρίζοντας μια έκπτωση στο φόρο, εφόσον πληρούνται σωρευτικά και ταυτόχρονα όλες οι παρακάτω προϋποθέσεις:

1. Να έχουν την επαγγελματική τους έδρα στη διεύθυνση κατοικίας τους.
2. **Να έχουν ΚΑΔ ¹ εφορίας μόνο των ελευθέρων επαγγελματιών σε όλες τις δραστηριότητες που διαθέτουν.** Εάν ένας ΚΑΔ που διαθέτουν, ακόμα και εάν αφορά δευτερεύουσα δραστηριότητα, διαθέτει την εμπορική ιδιότητα και δεν εμπίπτει στην έννοια του ελεύθερου επαγγελματία, τότε ο εν λόγω αυτοαπασχολούμενος δεν μπορεί να φορολογηθεί ευνοϊκά ως μπλοκάκι.
3. Να παρέχουν τις υπηρεσίες τους μέχρι σε 3 εργοδότες - πελάτες. Εάν αυτοί είναι πάνω από τρεις, τότε θα πρέπει το 75% του συνολικού εισοδήματος από τα Τ.Π.Υ. να προέρχονται από έναν μόνο εργοδότη.
4. Να έχουν γραπτές συμβάσεις με όλους τους εργοδότες-πελάτες στους οποίους παρέχουν τις υπηρεσίες τους, φυσικά και νομικά πρόσωπα.
5. Να μην έχουν άλλο εισόδημα από μισθωτή υπηρεσία.

Ασφάλιση Ελεύθερου Επαγγελματία

(Αρθ 39 Ν. 4387/2016)

Με τις νέες διατάξεις του ΕΦΚΑ, από 1/1/2019 το ποσό που πληρώνει κάθε χρόνο ένας επαγγελματίας στον ΕΦΚΑ είναι αναλογικό του φορολογητέου κέρδους του από επιχειρηματική δραστηριότητα όπως θα δηλώνεται στην ετήσια δήλωση φόρου εισοδήματος του *προηγούμενου* έτους προσαυξημένου με τις ασφαλιστικές εισφορές που καταβλήθηκαν στο έτος αυτό και θα είναι ίσο με:

(Φορολογητέα κέρδη + καταβλητέες ασφαλιστικές εισφορές) * 20,28%

Εισφορά στην κύρια σύνταξη	13,33%
Εισφορά στον κλάδο υγείας	6,95%
Σύνολο εισφοράς στον ΕΦΚΑ	20,28%

¹ Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας

Υπενθυμίζεται ότι το ποσό των εισφορών που προκύπτει προσαυξάνεται κατά 10€ ανά μήνα υπέρ του ΟΑΕΔ.

Ασφάλιση Ελεύθερου Επαγγελματία ως «μπλοκάκι»

Όταν ένας αυτοαπασχολούμενος – ελεύθερος επαγγελματίας πληροί τις κάτωθι προϋποθέσεις ταυτόχρονα και σωρευτικά τότε θα ασφαλιστεί ως μισθωτός σύμφωνα με το άρθρο 38 του Ν. 4387/2016 με βάση την εγκύκλιο του εν λόγω Υπουργείου με Αρ. Πρωτ. Φ80000/οικ.2460/106:

1. Άσκηση διαρκούς και όχι ευκαιριακής επαγγελματικής δραστηριότητας (έναρξη στην εφορία).
2. Απασχόληση σε ένα ή μέχρι δύο εργοδότες αυστηρά, ανεξάρτητα της νομικής μορφής τους, δηλαδή ανεξάρτητα εάν πρόκειται για εταιρίες (ΟΕ, ΕΕ, ΙΚΕ, ΑΕ, ΕΠΕ) ή ατομικές επιχειρήσεις (φυσικά πρόσωπα).
3. Ύπαρξη υπογεγραμμένης σύμβασης από τα δύο μέρη για τη συνεργασία αυτή.

Στην περίπτωση αυτή, η αμοιβή της σύμβασης διαιρείται δια τους 12 μήνες προκειμένου να βρεθεί η μηνιαία αμοιβή και στη συνέχεια επί της αμοιβής αυτής υπολογίζονται οι μηνιαίες εισφορές ασφάλισης.

*Εφόσον ο ασφαλισμένος – μπλοκάκι αιτείται την ασφάλιση του ως μισθωτός καθώς πληροί τις προϋποθέσεις, θα πρέπει να **αναγράφει** επάνω στο Τ.Π.Υ που εκδίδει «Υπαγωγή στην ασφάλιση της παρ. 9 του αρθ. 39 του Ν.4387/2016 ως μισθωτός».*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Η φορολογία και η ασφάλιση ενός ελεύθερου επαγγελματία ως «μπλοκάκι» αναγνωρίζονται με διαφορετικές προϋποθέσεις και όρους, καθώς υπάγονται σε τελείως διακριτές διατάξεις Νόμου, συνεπώς δεν θα πρέπει να συγχέονται μεταξύ τους.

Αυτό συνεπάγεται ότι ένας αυτοαπασχολούμενος δύναται να ασφαρίζεται ως μπλοκάκι αλλά να μην φορολογείται ως μπλοκάκι, γιατί, για παράδειγμα, έχει επαγγελματική έδρα διαφορετική από την κατοικία του.